

ΠΩΣ “ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΘΗΚΕ” ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η διαδικασία σύμφωνα με τον οποία επιχειρήθηκε και έγινε ο ‘εκσυγχρονισμός’ του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, όπως και αυτές καθ’ αυτές οι επεμβάσεις που σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν, δεν ήσαν οι πλέον ενδεδειγμένες και μάλιστα για ένα κτίριο που από το Υπουργείο Πολιτισμού έχει χαρακτηριστεί ως μνημείο της νεότερης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της πόλης.

Τα ανωτέρω επισημαίνονται σε επιστολή προς τον υφυπουργό Πολιτισμού κ. Πέτρο Τατούλη, την οποία και υπογράφει ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. Σάκης Τζακόπουλος. Τονίζεται στην επιστολή ότι για επεμβάσεις σε δημόσια κτίρια θα πρέπει οπωσδήποτε να διενεργείται αρχιτεκτονικός διαγωνισμός ενώ τέλος, αναγνωρίζεται η θετική πρωτοβουλία θεσμικής κατοχύρωσης των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών με το νέο νόμο 3316/2005. Το κείμενο της επιστολής που εστάλη, έχει ως ακολούθως:

“Πρόσφατα, και ύστερα από διάφορα δημοσιεύματα στον τύπο σχετικά με τις εργασίες επισκευής και εκσυγχρονισμού του Αρχαιολογικού Μουσείου, η Μόνιμη Επιτροπή Αρχιτεκτονικών Θεμάτων του ΤΕΕ/ΤΚΜ ζήτησε επίσημη ενημέρωση και ξενάγηση από τους αρμόδιους στο υπό ολοκλήρωση «εκσυγχρονισμένο» Μουσείο.

Κατά την διάρκεια της ξενάγησης που πραγματοποιήθηκε στις 12.04.2005 διαπιστώθηκε ότι, με τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν, καταστρατηγήθηκαν και ανατράπηκαν σε σημαντικό βαθμό οι βασικές επιλογές στο σχεδιασμό του αρχιτέκτονα του κτιρίου Π. Καραντινού τόσο σε αντιληπτικό όσο και λειτουργικό επίπεδο, κυρίως όμως ακυρώθηκε η ιδεολογική του προσέγγιση στην έννοια του μουσείου.

Οι κυριότερες αλλοιώσεις στην εικόνα του μουσείου αφορούν:

- Στην **κατάργηση του εσωτερικού αιθρίου** με τον υποβιβασμό του μεγαλύτερου τμήματός του και την προσθήκη ενός νέου στοιχείου μορφής πυραμίδας από μέταλλο και γυαλί, που αλλοιώνει τις βασικές συνθετικές αρχές του κτιρίου τυπολογικές και μορφολογικές, χωρίς να εξυπηρετεί ιδιαίτερα τις λειτουργικές του ανάγκες, ευνοεί την ανάπτυξη συνθηκών θερμοκηπίου στον εσωτερικό χώρο και ακυρώνει τόσο την οπτική διαπερατότητα μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού, όσο και την αίσθηση του εσωτερικού υπαίθριου χώρου, που ήταν ζητούμενη από τον αρχιτέκτονα του μουσείου.

- Στην **αλλοίωση της κύριας όψης** του με την διαφοροποίηση των αναλογιών μεταξύ πλήρους και κενού, με τη μείωση της διαφώτιστης λωρίδας στο ανώτερο τμήμα της, με την αλόγιστη χρήση του μαρμάρου σε αντίθεση με την λιτότητα των επιλογών του Π. Καραντινού.

- Στον **σχεδιασμό των εκθεσιακών χώρων** (οι οποίοι παρόλο το μέγεθος της επέμβασης δεν αυξήθηκαν παρά μόνο 15%), που διαφοροποιείται πλήρως από τον αρχικό, με την αιτιολογία της προσαρμογής στις σύγχρονες μουσειακές αντιλήψεις.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι, παρόλη τη σημασία μιας επέμβασης, σε ένα από τα σημαντικότερα δημόσια κτίρια της πόλης μας (το οποίο χαρακτηρίστηκε το 2001-2002 ως μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού, και μπήκε στο καθεστώς προστασίας των μνημείων της νεότερης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς) δεν πραγματοποιήθηκε κανένας αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την ανάθεση της μελέτης. Το γεγονός αυτό όχι μόνο στέρησε τη δημόσια συζήτηση από όλους τους ενδιαφερόμενους ειδικούς, σε ιδιωτικό και συλλογικό επίπεδο, αλλά απέτρεψε και την ανάδειξη της «καλύτερης» και κοινά αποδεκτής λύσης.

Είναι λυπηρό το γεγονός να ερχόμαστε εκ των υστέρων για να κρίνουμε παρεμβάσεις σε μείζονα θέματα της πόλης και της αρχιτεκτονικής των δημοσίων χώρων της, χωρίς όμως περιθώρια αλλαγών ή ανατροπής τους λόγω της μη έγκαιρης δημοσιοποίησης των μελετών πριν την εφαρμογή τους.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ αναγνωρίζοντας τη δυσκολία συντονισμού και την πολυπλοκότητα των ζητημάτων που τίθενται προκειμένου για τη λήψη αρχιτεκτονικών αποφάσεων και επεμβάσεων που σχετίζονται με έργα μείζονος σημασίας για την πόλη της Θεσσαλονίκης, προτείνει την εξεύρεση ενός πλαισίου συνεργασίας με τους Δημόσιους Φορείς που έχουν την ευθύνη υλοποίησης αυτών των έργων.

Στόχος είναι να βρεθεί η διαδικασία εκείνη μέσα από την οποία όλοι οι δημόσιοι φορείς που εμπλέκονται σε ζητήματα του δομημένου περιβάλλοντος, θα ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες προκειμένου να εφαρμόζεται η αρτιότερη λύση στα μείζονα προβλήματα της πόλης.

Η πρακτική της διενέργειας αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, όπως επανειλημμένα έχει τονίσει το ΤΕΕ/ΤΚΜ, αποτελεί σημαντική παράμετρο και πολύτιμο εργαλείο προς την κατεύθυνση αυτή.

Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε την θεσμική κατοχύρωση της διαδικασίας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών στο άρθρο 5, παρ. 6 του Νέου Νόμου 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκτέλεσης μελετών» και ζητούμε την σύντομη έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης, καθώς και την συνεργασία όλων των αρμόδιων φορέων προκειμένου να εφαρμόζεται σε όλα τα έργα του ευρύτερου δημόσιου τομέα τα οποία, όπως αναφέρεται στην παραπάνω νόμο, «..... έχουν ευρύτερη κοινωνική, αρχιτεκτονική, πολεοδομική και περιβαλλοντική σημασία.....» ■

Ο Δαίμων «οχτύπησε» το κείμενο για το αρχαιολογικό μουσείο Θεσσαλονίκης

Από βιβλίο του συναδέλφου Αντρέα Γιακουμακάτου προέρχεται η πρώτη παράγραφος του αφιερώματος για τον εκσυγχρονισμό του αρχαιολογικού μουσείου Θεσσαλονίκης, που δημοσιεύτηκε στις σελίδες 10 και 11 του προηγούμενου τεύχους του «Τεχνογραφήματος».

Η σχετική παραπομπή, που υπήρχε στο αρχικό κείμενο, την οποία δυστυχώς αφαιρέσε αυθαίρετα ο δαίμων του τυπογραφείου, ήταν η εξής: Αντρέας Γιακουμακάτος, «Στοιχεία για τη Νεότερη Ελληνική Αρχιτεκτονική, Πάτροκλος Καραντινός». Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2003, σ. 485 ■

■ ΔΕΚΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΕ/ΤΚΜ ΓΙΑ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗ SEVESO

συνέχεια από τη σελίδα 5

- Καθορισμός κλιμακίων ελέγχου των εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στην Οδηγία από το ΥΠΑΝ / Αδειοδοτούσα Αρχή.
- Δημιουργία μίας οργανωμένης υποδομής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων και των κρατικών φορέων.
- Οι επιχειρήσεις οι οποίες υποχρεούνται να καταθέσουν Μελέτες Ασφαλείας να μην υποχρεούνται να καταθέσουν και Μελέτη κοινοποίησης.
- Έκδοση “Οδηγού” από την αρμόδια υπηρεσία (ΥΠ.ΑΝ.) σχετικά με τον τρόπο συγγραφής των Μελετών Ασφαλείας.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων με τα αποτελέσματα των Μελετών Ασφαλείας.

Ελπίζουμε, οι προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ να συμβάλλουν στην διαμόρφωση ενός άρτιου θεσμικού εργαλείου αλλά και στην ουσιαστική εφαρμογή του. Είμαστε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε επιπλέον διευκρινήσεις». Η επιστολή του κ.Τζακόπουλου κοινοποιήθηκε και στο γραφείο του Γενικού Γραμματέα Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ■